

”Drogfritt Söderhamn”

Söderhamns kommuns drogförebyggande program

Med droger avses tobak, alkohol, narkotika, dopningspreparat, läkemedel och lösningssmedel som missbrukas.

Världshälsoorganisationen WHO har som mål att till år 2015 skall skadeverkningar från beroendeframkallande substanser som tobak, alkohol och andra psykoaktiva droger ha minskat påtagligt i alla medlemsstater.

Söderhamns kommun är sedan 1997 medlem i European Cities Against Drugs (ECAD) vars syfte är att arbeta ; mot legalisering av narkotika; för nya metoder i kampen mot narkotika; för en utveckling av vården för missbrukare; för en aktiv och offensiv förebyggande verksamhet för ett internationellt samarbete

Söderhamns kommunfullmäktige antog 2004-02-23 lokala folkhälsomål bland dem mål 11 : Minskat bruk av tobak och alkohol, ett samhälle fritt från narkotika och doping samt minskade skadeverkningar av överdrivet spelande.

Inledning

Söderhamns förebyggande arbete mot droger syftar till att ge befolkningen möjlighet till en god livskvalitet. Detta ska ske genom såväl hälsofrämjande som förebyggande insatser.

Inriktning

Söderhamns kommuns inställning till tobak, alkohol och andra droger är tydlig. Totalkonsumtion av alla former av droger och därmed dess medicinska och sociala skadeverkningar ska minska. Allt ickemedicinskt bruk av läkemedel, narkotika, lösningssmedel och dopningspreparat är ett missbruk som ska bekämpas.

Det förebyggande arbetet mot droger ska

- riktas till hela befolkningen med barn, ungdomar och föräldrar som särskilt prioriterade målgrupper,
- utvecklas, samordnas och vara ett gemensamt ansvar för kommunen, landstinget, polisen, andra myndigheter och organisationer i samverkan med föreningslivet och samhället i övrigt,
- innehålla främjande och förebyggande insatser lika väl som insatser för tidig upptäckt och stöd, vård och behandling,
- innehålla insatser för att minska både tillgänglighet och efterfrågan av droger,
- i första hand baseras på metoder som har vetenskapligt stöd i forskning eller av väl beprövad erfarenhet.

Mål:

- Genomsnittsåldern för alkoholdebut ska höjas med 1 år till år 2012.
- Andelen hög/riskkonsumenter bland både ungdomar och vuxna ska minska avsevärt till 2012.
- Andelen som provar narkotika/dopingmedel ska minska med 50% till år 2012.
- Antalet ungdomar under 18 år som konsumerar tobak ska minska med 50% till 2012.

Prioriterade områden

1. Ingen användning av droger bland Söderhamns barn och ungdomar ska accepteras.
 - Ungdomar med riskbeteenden och som experimenterar med droger ska upptäckas tidigt och erhålla adekvat stöd.
 - Utvecklingen av en hälsosam livsstil bland barn och ungdomar ska främjas.
 - Kommunen ska främja attraktiv och strukturerad kultur- och fritidsverksamhet för barn och ungdomar.
 - I samverkan med föreningslivet genomförs informationskampanjer och gemensamma aktioner mot droger.
 - Söderhamns skolor ska främja utvecklingen av en hälsosam livsstil och erbjuda ett gott skolklimat.
2. Söderhamns barn och ungdomar ska erbjudas trygga och drogfria miljöer.
 - Kommunen ska erbjuda främjande och förebyggande ungdomsarrangemang som ska vara fria från tobak, alkohol och andra droger.
 - Verksamheter som får bidrag från kommunen förväntas att agera som föredömen. Barn- och ungdomsverksamhet skall vara drogfri.
 - Alkoholkonsumtion och alkohol- drogpåverkan bland personal under arbetstid accepteras inte på kommunens arbetsplatser.
 - Alla kommunens verksamhetslokaler, arenor och anläggningar ska vara drogfria när barn och ungdomar vistas där. Kommunens lokaler skall vara rökfria.
 - Ungdomar under 18 år skall ej hamna i ett spelberoende och antalet problematiska spelare skall minska.
3. Tillgänglighet av droger ska begränsas.
 - Ingen försäljning av tobak eller alkohol ska ske till den som är underårig i restaurang eller butik.
 - Ingen försäljning av alkohol ska ske till den som är märkbart berusad i restaurang eller butik.
 - Langningen av tobak, alkohol och andra droger ska motverkas (Alkohollagen 3 kap. § 8-9, Tobakslagen §12).
4. Rådgivning, stöd och behandling genom öppenvårdsinsatser på hemmaplan ska prioriteras så länge inte uppenbara kvalitetsskäl talar för andra behandlingsåtgärder.
5. Föräldrastöd ska prioriteras i allt främjande och förebyggande arbete mot droger.

Ansvarsfördelning

Välfrädrådet utgör på uppdrag av kommunstyrelsen styrgruppen för det förebyggande arbetet mot droger i samverkan med samordnaren i alkohol- och drogfrågor. Folkhälsorådet styr inriktning och följer upp arbetet på en övergripande nivå samt tillsätter vid behov arbetsgrupper.

Varje berörd nämnd och förvaltning har ansvar för att inriktningen i programmet omsätts och efterföljs. Alla anställda ska ha kännedom om programmets innehåll. En precisering sker i samband med verksamhetsplanering och presenteras i verksamhetsplaner och/eller i särskilda handlingsprogram. Dessa skall innehålla insatser/åtgärder, metoder, resurser, ansvariga och uppföljning/utvärdering. Samordnaren utgör resursperson i detta arbete.

Uppföljning

Uppföljning av verksamhetsplaner och/eller handlingsprogram redovisas i de berörda nämndernas interna årsredovisning.

Uppföljning av i programmet prioriterade områden genomförs av styrgruppen (*Välfrädrådet*) för förebyggande arbete och redovisas i en rapport till kommunstyrelsen/kommunfullmäktige årligen. Uppföljningen sker i samverkan med Samhällsmedicin med hjälp av indikatorer i CANs undersökningar samt Folkhälsoenkäten.